

Školní vzdělávací program

Školní družina
při ZŠ a MŠ Krnsko; Krnsko 75

MOTTO

**"Jen škola, která spolupracuje se svým okolím
a je ochotná se od něho něco naučit,
má šanci neustrnout ve svém vývoji
a poskytnout svým žákům vzdělání,
které jim k něčemu bude."**

Obsah

1	Identifikační údaje	3
2	Charakteristika školní družiny	4
3	Podmínky výchovy a vzdělávání ve školní družině	4
3.1	Materiální podmínky	4
3.2	Personální podmínky	4
3.3	Ekonomické podmínky	5
3.3.1	Stanovení výše úplaty	5
3.3.2	Podmínky úplaty	5
3.4	Podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví	6
3.4.1	Podmínky zacházení s majetkem školy ze strany účastníka	6
3.5	Psychosomatické podmínky	7
3.5.1	Životospráva	7
3.5.2	Psychohygiena	7
3.5.3	Psychosociální podmínky	7
3.6	Podmínky pro vzdělávání účastníků se speciálními vzdělávacími potřebami a účastníků nadaných a mimořádně nadaných	8
3.6.1	Zajištění vzdělávání účastníků se speciálními vzdělávacími potřebami ve ŠD	8
3.6.2	Péče o účastníky talentované a mimořádně nadané	8
4	Podmínky přijímání uchazečů, průběhu a ukončování vzdělávání	9
4.1	Přijímání	9
4.2	Průběh	10
4.3	Ukončování vzdělávání	10
5	Zájmové vzdělávání ve školní družině	10
5.1	Cíle a kompetence	10
5.1.1	Cíle vzdělávání	10
5.1.2	Kompetence	11
5.2	Délka vzdělávání	12
5.3	Formy a metody vzdělávání	12
5.3.1	Formy	12
5.3.2	Metody	12
5.4	Obsah vzdělávání	13
5.5	Očekávané výstupy na konci vzdělávacího období	13
5.6	Časový plán	14
6	Spolupráce s rodiči, školou a jinými subjekty	14
7	Povinná dokumentace	14

1 Identifikační údaje

Název ŠVP Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání

Předkladatel ZŠ a MŠ Krnsko, Krnsko 75
Ředitelka školy: Mgr. Jana Šimová
Telefon: 326 723 116
E-mail: zs.krnsko@dragon.cz
Web: zs.krnsko.cz
IČO: 710 10 408
IZO: 102 326 592

Zřizovatel: Obecní úřad Krnsko
Krnsko 41
294 31
Starosta obce: JUDr. Ivan Grasev
Telefon: 602 255 730

Školní družina se ve své činnosti řídí vyhláškou MŠMT ČR č.74/2005 Sb. O zájmovém vzdělávání, školským zákonem č. 561/2004 Sb. a školním vzdělávacím programem.

Platnost a účinnost dokumentu od: 1.9.2019

.....
Mgr. Jana Šimová
ředitelka školy

2 Charakteristika školní družiny

Školní družina (dále jen ŠD) realizuje výchovu, vzdělávání a zájmovou činnost mimo vyučování, když zabezpečuje účastníkům 1. stupně náplň času v době před vyučováním, odpoledne před odchodem do jiných zájmových aktivit nebo domů. ŠD je tedy důležitým mezičlánkem a výchovným partnerem rodiny a školy.

Školní družina

- **rozvíjí** důležité osobní a sociální kompetence,
- **plní** důležitou roli v prevenci rizikového chování,
- **zajišťuje** bezpečnost a ochranu zdraví účastníků, a to jak po stránce fyzické, tak emocionální a sociální,
- **je místem**
 - pro zájmové vyžití účastníků
 - pro rozvíjení nadání a tvořivosti
 - pro odpočinek, hru a zábavu
 - pro posilování sebevědomí a získávání nových poznatků a zkušeností.

3 Podmínky výchovy a vzdělávání ve ŠD

3.1 Materiální podmínky (prostory, vybavení, využití)

Školní družina je součástí Základní školy Krnsko. Vstupní prostory, šatnu a sociální zařízení má školní družina společně se základní školou. V ranních i odpoledních činnostech školní družiny účastníci využívají prostory tříd 1. a 3. ročníku. Ke svým zájmovým činnostem mohou účastníci využívat i prostory školy, v nichž je umístěna počítačová učebna s internetem a vhodnými výukovými programy, k pohybovým aktivitám lze využívat tělocvičnu. Ke školnímu objektu náleží i školní zahrada vybavena prvky pro pohybové aktivity a relaxaci. Materiálně technické vybavení školní družiny dosahuje dobré úrovně. K zájmové činnosti jsou využívány dřevěné i umělohmotné stavebnice, stavebnice Merkur, Lego, maňáskové divadlo, deskové hry, karetní hry, hry na rozvoj jemné motoriky, obruče, knihy, časopisy, pomůcky pro výtvarnou činnost a další pomůcky umístěné v činnostních koutcích. Optimální podmínky v místnosti jsou zajištěny regulací topení a větráním.

3.2 Personální podmínky

Pedagogické působení je zajištěno kvalifikovanými pedagogickými pracovníky – vychovatelkami. Činnost ŠD řídí vychovatelka, která kontroluje vedení dokumentace, koordinuje práci podle plánu činností a sleduje výchovně vzdělávací činnost v družině. Vychovatelky si průběžně prohlubují odbornost dalším vzděláváním, výměnou zkušeností – i s kolegy z jiných škol a samostudiem.

3.3 Ekonomické podmínky

3.3.1 Stanovení výše úplaty

Na základě § 123 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění, a § 14 vyhlášky č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání, v platném znění stanovuje ředitelka školy výši úplaty v ŠD za účastníka za kalendářní měsíc ve školním roce na: 100,- Kč.

Ve školním roce 2019/20 budou rodiče účastníků zařazených do školní družiny provádět úhradu neinvestičních nákladů 2x ročně. Za první pololetí uhradí 500,- Kč do 15.října, za 2. pololetí 500,- Kč do 15.února. Pokud rodiče neuhradí poplatek za školní družinu, nemůže jejich dítě dále školní družinu navštěvovat.

3.3.2 Podmínky úplaty

Splatnost úplaty stanoví ředitelka školy tak, aby byla úplata splatná nejpozději před ukončením účasti v dané činnosti.

Úplata bude rozdělena do dvou splátek v daném školním roce následovně:

1. pololetí školního roku bude splatné do 15. 10. – výše 500,-Kč
2. pololetí školního roku bude splatné do 15. 02. – výše 500,-Kč.

Možnosti snížení úplaty

1. V souladu s § 11 odst. 3 písm. a), b) a c) a odst. 4 písm. a) a b) vyhlášky č. 74/2005 Sb. může být úplata snížena nebo prominuta.
2. Výši úplaty může ředitelka snížit nebo od úplaty osvobodit, jestliže
 - a) účastník nebo jeho zákonný zástupce je příjemcem opakujících se dávek pomoci v hmotné nouzi podle zákona o pomoci v hmotné nouzi,
 - b) účastníkovi nebo jeho zákonnému zástupci náleží zvýšení příspěvku na péči podle zákona o sociálních službách, nebo
 - c) účastník svěřený do pěstounské péče má nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte podle zákona o státní sociální podpoře a tuto skutečnost prokáže řediteli.

3.4 Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví při činnostech ve ŠD

Škola vyhledává, zjišťuje a zhodnocuje možná rizika vyplývající z činnosti školy i provozu ŠD (při vyučování, volnočasových aktivitách, přesunech, účasti účastníků na akcích ŠD apod.) a přijímá opatření k prevenci rizik. Vychovatelky ŠD, které jsou pravidelně proškoleny o podmínkách bezpečnosti práce a ochrany zdraví, zajišťují bezpečnost a zdraví účastníků po celou dobu jejich pobytu ve školní družině. Na začátku školního roku vychovatelky poučí účastníky o bezpečnosti v prostorách školy a ŠD, o zákazu svévolného opuštění ŠD, o chování ve ŠD i mimo ni a o ochraně zdraví svého i spolužáků. Poučení o bezpečnosti se provádí vždy u nově příchozího účastníka. Také během školního roku vychovatelky vhodnou a přiměřenou formou průběžně poučují účastníky o pravidlech slušného chování, bezpečnosti a ochraně zdraví. Poučení se zaznamenávají v dokumentaci školní družiny.

Účastníci jsou povinni přezouvat se, dbát na hygienu zvláště před jídlem a po použití WC.

Účastníci se chovají při pobytu ve škole a na akcích organizovaných školou tak, aby neohrozily zdraví svoje ani svých spolužáků či jiných osob.

Účastníci chodí čistě a slušně oblečení a upraveni.

Účastník řádně dbá o své věci, oblečení a obuv – ukládá je na místech k tomu určených.

Účastníkům je zakázáno manipulovat s elektrickými spotřebiči, vypínači a elektrickým vedením bez dozoru učitele. Při přecházení v prostorách školy či jiných akcí mimo budovu školy se účastníci řídí pravidly silničního provozu a pokyny vychovatelek a doprovázejících osob. Před takovými akcemi doprovázející vychovatelka zvláště poučí o bezpečnosti.

Pro společné zájezdy a školy v přírodě platí zvláštní bezpečnostní předpisy, se kterými jsou účastníci předem seznámeni.

Při zájmových činnostech v tělocvičně a v počítačové učebně zachovávají účastníci specifické bezpečnostní předpisy pro tyto učebny, dané vnitřním řádem odborné učebny.

Úraz nebo poranění účastník ihned nahlásí vychovatelce, která provede opatření k zajištění první pomoci a informuje rodiče zraněného účastníka. Úrazy jsou evidovány v knize úrazů, která je společná se ZŠ.

Podmínky bezpečnosti účastníků ve všech prostorách využívaných ŠD jsou rozpracovány v školním řádu, vnitřním řádu ŠD a dalších provozních řádech.

Nedílnou součástí bezpečnosti a ochrany zdraví ve školní družině je seznámení účastníků s vnitřním řádem ŠD.

3.4.1 Podmínky zacházení s majetkem ŠD ze strany účastníků

Každé svévolné poškození nebo zničení majetku školy, účastníků či jiných osob hradí v plném rozsahu rodiče účastníka, který poškození způsobil.

Každé poškození nebo závadu ve ŠD hlásí účastník vychovatelce.

Požaduje-li škola náhradu škody po účastníkovi, musí poškození věci vždy prošetřit vychovatelka vedením školy a zvážit i pedagogickou stránku.

Každý účastník odpovídá za čistotu a pořádek svého pracovního místa, nejbližšího okolí i v ostatních prostorách školy.

3.5 Psychosomatické podmínky

3.5.1 Životospráva

- dodržujeme pitný režim
- nenutíme účastníky do jídla, ale snažíme se, aby alespoň všechno ochutnali a naučili se tak zdravému způsobu stravování
- naše ŠJ poskytuje účastníkům plnohodnotnou stravu formou oběda

3.5.2 Psychohygienu

- zajišťujeme účastníkům pravidelný denní řád, který je však natolik flexibilní, že umožňuje přizpůsobit organizaci činností momentální situaci a zájmu účastníků
- účastníci jsou zatěžováni přiměřeně věku, mají možnost si kdykoliv odpočinout a relaxovat
- všechny vychovatelky a školní asistentky respektují individuální potřeby účastníků, vhodně na ně reagují a v rámci možností se je snaží uspokojovat, naslouchají problémům účastníků a snaží se je řešit

3.5.3 Psychosociální podmínky

- vytváříme účastníkům takové prostředí, aby se cítili spokojení, bezpeční, jistí
- každá účastník má stejná práva, možnosti, povinnosti, nikdo není zvýhodňován
- je respektována osobní svoboda a svoboda výběru
- při všech činnostech počítáme s aktivní spoluúčastí účastníka, snažíme se o nenásilnou komunikaci, která je účastníkům příjemná, navozuje vzájemný pocit důvěry a spolupráce
- podporujeme důvěru účastníka v sebe sama, převažuje pozitivní hodnocení
- rozvíjíme v účastnících citlivost pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, vzájemnou pomoc a podporu ve vztahu k ostatním.

3.6 Podmínky pro vzdělávání účastníků se speciálními vzdělávacími potřebami a účastníků nadaných a mimořádně nadaných ve ŠD

Podle platného školského zákona č.561/2004 Sb. je žákem se speciálními vzdělávacími potřebami osoba se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním nebo sociálním znevýhodněním.

Na naší škole se nejvíce jedná o žáky se specifickými vývojovými poruchami učení (SVPU).

Pedagogičtí pracovníci ve spolupráci s pedagogicko-psychologickými poradnami pro ně zpracovávají individuální vzdělávací programy. Nejen pro tyto žáky, ale i pro žáky nadané, uplatňujeme adekvátní péči, metody a postupy.

Vychovatelky ŠD jsou průběžně informovány výchovným poradcem a třídním učitelem žáka o speciálních vzdělávacích potřebách každého jednotlivce, tito žáci jsou plně integrováni do všech forem činností, je s nimi pracováno a je jim umožněno zapojit se podle jejich potřeb.

3.6.1 Zajištění vzdělávání účastníků se speciálními vzdělávacími potřebami ve ŠD

-Na doporučení PPP nebo SPC vytváříme individuální vzdělávací programy (IVP), které vycházejí z konkrétních vzdělávacích potřeb daného účastníka. Při realizaci IVP v rámci zájmového vzdělávání ve ŠD spolupracují ředitel školy, třídní učitel, vychovatelka, zaměstnanci PPP nebo SPC a rodiče/zák.zástupci.

-Snažíme se nabízet pozitivní a vstřícné školní prostředí.

-Podporujeme jedno i vícedenní výjezdy školního kolektivu se zaměřením na poznávání a stmelování kolektivu, integraci účastníků s různými druhy znevýhodnění apod.

Ve ŠD uplatňujeme konkrétní pedagogická opatření :

-individuální přístup, respektování individuálního tempa

-skupinová výuka, využívání odlišného zájmového vzdělávání např. zadávání práce odpovídající možnostem znevýhodněných účastníků, učení navzájem apod.

-posilování vnitřní motivace

-preferenční verbální formy

-multisenzoriální přístup – využití všech smyslů, např. účastník výraz slyší, opakuje, píše.

-individuální hodnocení s ohledem ke stupni SVPU u jednotlivých účastníků.

-kompenzační a didaktické pomůcky, specializované výukové PC programy.

3.6.2 Péče o účastníky talentované a mimořádně nadané účastníky

Podle vyhlášky č.73/2005 je mimořádně nadaným žákem jedinec, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých rozumových oblastech, pohybových, uměleckých a sociálních dovednostech.

Ukazatele nadaných účastníků :

- paměť a znalosti – vynikající paměť a používání informací
- sebeřízení – sami vědí nejlépe, jak se učit a jsou schopni si sami své učení kontrolovat
- rychlost myšlení – mohou strávit více času plánováním, ale potom se rychleji rozhodují
- zpracování problémů – doplní si informace, zjistí, co je a co není důležité
- flexibilita – mají systematictější myšlení
- dávají přednost složitosti – tendence udělat hry a úkoly složitější, aby byly zajímavější
- od raného věku mají mimořádnou schopnost záměrného a dlouhodobého soustředění
- časná symbolická aktivita – velmi brzy se naučí mluvit, číst a psát

Školní vzdělávací program ŠD je nastaven tak, aby umožňoval osobnostní rozvoj každého účastníka ve prospěch jeho osobnostního maxima a aby rozvíjel jeho talent, nadání a zájmy. To vyžaduje od vychovatelů podstatně náročnější přípravu v oblastech, kde účastník vykazuje mimořádné nadání. Vzdělávání účastníků mimořádně nadaných vyžaduje individuální přístup. To naplňujeme těmito postupy a programy:

Učitelé volí takové učební strategie, které umožňují individuální rozvoj a přístup účastníka, např.:

- individuální zadávání složitějších úkolů,
 - diferencované zadávání úkolů v zájmovém vzdělávání,
 - úkoly navzájem,
 - vhodně zvolené role ve skupinové práci,
 - možnost uplatnění tvůrčích sil v samostatných školních projektech.
- Každý účastník má možnost se přihlásit do školních kol vědomostních nebo sportovních soutěží a v případě svého úspěchu reprezentovat školu ve vyšších kolech těchto soutěží.
 - V široké nabídce kroužků se otevírá každému účastníkovi možnost rozvíjet své zájmy i talent.

Snahou vedení školy i pedagogického sboru je **vychovávat tyto účastníky k rovnému přístupu k méně nadaným účastníkům, k toleranci a ochotě pomáhat slabším**. Všechny účastníky vedeme k tomu, aby byli tolerantní k odlišnostem a chovali se přátelsky nejen k handicapovaným spolužákům, ale i k těm, kteří v něčem vynikají a nezřídka se od ostatních liší.

Na naší škole je samozřejmostí, že se snažíme volit takový styl výuky, který umožňuje každému účastníkovi rozvíjet se podle jeho schopností. Přímo v zájmovém vzdělávání využíváme **formy vnitřní diferenciaci**, kdy průměrní účastníci plní úkoly v rámci zájmového vzdělávání, zatímco nadprůměrní a mimořádně nadaní mají možnost řešit **problémové úlohy překračující rozsah zájmového vzdělávání**. Zvláště respektujeme jejich vlastní pracovní tempo a jejich individuální postupy při řešení úloh a situací.

4 Podmínky přijímání uchazečů, průběhu a ukončování vzdělávání

4.1 Přijímání

Do školní družiny jsou přijímány žáci 1. až 5. ročníku. Přednost při zařazení mají vždy žáci prvních a druhých tříd.

Zákonní zástupci budoucích žáků prvních tříd vyjádří svůj zájem o zařazení dítěte do školní družiny při zápisu do prvních tříd. Účastníka k docházce do školní družiny přihlašuje jeho zákonný zástupce vyplněním přihlášky – zápisního lístku do ŠD. Přihlašování a zápis do školní družiny probíhá vždy v prvním týdnu nového školního roku.

Při volné kapacitě zařízení je možné přihlásit žáka i během školního roku.

Oddělení se naplňují nejvýše do počtu 30 účastníků, naplněnost se řídí § 10 vyhlášky č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání.

O zařazení žáka do školní družiny rozhoduje ředitelka školy. Při zařazení žáka do školní družiny jsou zákonní zástupci žáka prokazatelně seznámeni s řádem školní družiny (příloha Vnitřní řád školní družiny).

Přednostně se zařazují děti samoživitelů, zaměstnaných rodičů a dojíždějící děti.

Přednost při zařazení mají vždy žáci prvních a druhých tříd.

Tito žáci budou zařazováni podle následujících kritérií:

- děti samoživitelů
- děti zaměstnaných rodičů
- děti dojíždějící

4.2 Průběh

Provozní doba ŠD: školní družina je pro zapsané žáky otevřena denně, a to ráno před vyučováním od 6.30 do 7.45 hodin, po vyučování od 11.40 do 16.00 hod.

Průběh vzdělávání ve ŠD je upraven ve vnitřním řádu ŠD.

4.3 Ukončování vzdělávání

Zákonní zástupci mohou účastníka odhlásit z docházky do školní družiny písemným oznámením.

Z docházky do školní družiny může být ředitelkou školy na návrh vedoucí vychovatelky vyloučen účastník, který opakovaně zásadním způsobem narušuje činnost zařízení, ohrožuje bezpečnost svoji a svých spoluúčastníků či nerespektuje nebo vážně porušuje ustanovení vnitřního řádu školní družiny či školního řádu (tomuto kroku musí předcházet projednání situace se zákonnými zástupci účastníka).

Důvodem vyloučení je také nezaplacení příspěvku nebo dlouhodobá neomluvená absence účastníka.

Rozhodnutí o vyloučení účastníka ze školní družiny musí být vydáno písemnou formou.

5 Zájmové vzdělávání ve školní družině

5.1 Cíle a kompetence

5.1.1 Cíle vzdělávání

Cíle vzdělávání ve ŠD vycházejí z obecných cílů vzdělávání uvedených v § 2, odst. 2 školského zákona.

Mezi naše cíle patří:

- kompenzovat u účastníků jednostrannou zátěž během zájmového vzdělávání.
- vést účastníky k osvojení takových názorů, schopností a dovedností, které jim umožní dobře zvládnout současný i budoucí život.
- rozvíjet u účastníků schopnost spolupráce a tolerance, vést je k samostatnému rozhodování a vytváření vhodných postojů.
- vést účastníky k partnerskému a respektujícímu způsobu chování a komunikace, ke schopnosti umět se podle potřeby zapojit do kolektivu a jeho činností a chápat přitom i vzájemné vztahy případné nadřízenosti a podřízenosti v kolektivu.
- rozvíjet u účastníků kamarádství, vést je k vhodné komunikaci, rozvíjet jejich schopnost respektovat práci a úspěchy vlastní a druhých.
- vést účastníky k uvědomování si nejen svých práv, ale i povinností, rozvíjet u účastníků zdravé sebevědomí.
- rozvíjet u účastníků znalost pravidel slušného chování a dovednost je dodržovat.
- vést účastníky k dodržování zásad zdravého životního stylu.
- vytvářet pozitivní vztah účastníků k pohybovým aktivitám a sportům.

- pěstovat základní pohybové dovednosti účastníků a jejich schopnosti aktivního odpočinku, rekreace a zájmové činnosti.
- rozvíjet schopnosti a dovednosti účastníků v oblasti jemné a hrubé motoriky.
- využívat dětské zvědavosti k samostatnému myšlení a tvoření vlastních prací.
- vhodně motivovat účastníky k aktivnímu odpočinku nabízením různorodé zájmové činnosti, rozvíjet praktické a kulturně – estetické dovednosti v různých činnostech, vést účastníky k tvořivosti, naučit je vztahu k vlastnoručně vytvořené věci.
- využívat poznatky, které účastníci získali ve škole, a vhodným způsobem je rozvíjet.
- rozvíjet slovní zásobu a fantazii účastníků, cvičit jejich paměť a soustředění.
- seznamovat účastníky s lidovými tradicemi a vytvářet jejich citový vztah k hodnotám, které vytvořili naši předkové.
- rozvíjet schopnost účastníků pozorovat přírodu, posilovat kladný vztah k přírodě, vést účastníky k ochraně životního prostředí, vysvětlovat jim neznámé a nepochopené pojmy.

5.1.2 Kompetence

Činnost ve ŠD vede ke komplexnímu působení na účastníky, navazuje na působení v MŠ a ZŠ, vychovatelky úzce spolupracují s třídními učiteli a rodiči. Rozvoj klíčových kompetencí se prolíná všemi činnostmi zájmového vzdělávání.

Kompetence k učení

Účastník se orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije, dokončuje započatou práci, dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení, dokáže hodnotit své výkony, učí se nejen spontánně, ale i vědomě.

Kompetence k řešení problému

Účastník si všímá dění a problémů, dokáže pochopit problém, vyřešit ho nebo požádat o pomoc druhého, chápe, že vyhýbání se problémům nevede k cíli, rozlišuje správná a chybná rozhodnutí, chápe svoji zodpovědnost za svá rozhodnutí.

Kompetence komunikativní

Účastník ovládá řeč, vhodně vyjadřuje své myšlenky, odpovídi na otázky i své pocity, bez ostychu komunikuje s vrstevníky i dospělými, dokáže naslouchat názoru druhých.

Kompetence personální a sociální

Účastník rozpozná vhodné a nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, agresivitu a šikanu, dokáže se prosadit i podřít v kolektivu, spolupracuje ve skupině, je tolerantní, respektuje druhé.

Kompetence občanské

Účastník se učí plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, odhaduje rizika svých nápadů, uvědomuje si svá práva i povinnosti, dbá na zdraví své i druhých.

Kompetence pracovní

Účastník se orientuje v možnostech vhodného trávení volného času, umí si vybrat zájmové činnosti podle svých dispozic, dokáže rozvíjet své zájmy v organizovaných i individuálních činnostech, používá bezpečně a účinně svěřené pomůcky, po celou dobu práce udržuje své pracovní místo v pořádku.

5.2 Délka vzdělávání

Zájmové vzdělávání ve ŠD je poskytováno po dobu trvání jednoho školního roku, tj. od září do června. O hlavních prázdninách není ŠD v provozu.

5.3 Formy a metody vzdělávání

5.3.1 Formy

- pravidelná činnost – je dána týdenní skladbou zaměstnání a představuje aktivity zájmového a tělovýchovného charakteru.
- spontánní aktivity – zahrnují každodenní individuální klidové činnosti po obědě, při pobytu venku, spontánní hry v rámci ranního pobytu žáků nebo při odpoledním zájmovém vzdělávání.
- odpočinkové činnosti – zahrnují klidové činnosti po obědě, ale i aktivní odpočinek, kterým je kompenzována jednostranná zátěž během vyučování, slouží k regeneraci sil.
- příprava na vyučování – probíhá nenásilně během celé činnosti ŠD formou didaktických her, vycházek, četby, besed apod.
- příležitostné akce – nejsou zahrnuty do týdenní skladby činností, řada z nich je pořádána tradičně, např. besídky, turnaje a soutěže, kulturní a zábavné akce.

Pobyt účastníků v družině provází řada režimových momentů – přechody, převlékání, sebeobslužné činnosti, oběd ve školní jídelně apod. Naší snahou je, aby probíhaly s co nejmenším úsilím, bez stresů a účastníci je vykonávali automaticky.

5.3.2 Metody

- hry (pohybové, stolní, společenské, tvořivé, didaktické aj.)
- vyprávění, rozhovory, poslech, besedy
- práce s textem (časopisy, encyklopedie, knihy)
- pracovní a výtvarné činnosti (netradiční techniky, práce s různým materiálem)
- relaxace
- křížovky, doplňovačky, rébusy, kvízy, hádanky
- návštěvy výstav, muzeí, autobiografu, exkurze a výlety
- sběr přírodnin
- modelové situace, skupinové práce, soutěže
- sportovní aktivity

5.4 Obsah vzdělávání

Při volbě obsahu vzdělávacích činností v naší školní družině vycházíme mimo jiné také ze Školního vzdělávacího programu Planeta poznání, především z oblasti Člověk a jeho svět, který je vytvořen pro 1. stupeň základní školy a je rozdělen do pěti okruhů, ze kterých i my při své práci vycházíme.

- Místo, kde žijeme – účastníky seznamujeme s jejich nejbližším okolím, které tvoří: rodina, škola, obec, společnost.
- Lidé kolem nás – dbáme na upevnění základů slušného chování, pomoci a solidaritu mezi lidmi, dodržování základních práv a povinností člověka, rozpoznat a umět vyřešit problémové situace.
- Lidé a čas – učíme účastníky orientovat se ve vývoji společnosti, života i historické souvislosti, zvládat orientaci v čase (dopoledne, poledne, odpoledne, hodiny).
- Rozmanitost přírody – názorně sledujeme rozmanitost přírody živé i neživé, vliv člověka na přírodu a jeho možnosti ochrany přírody.
- Člověk a jeho zdraví – rozvíjíme hygienické návyky a způsob zdravého životního stylu. Zdůrazňujeme odpovědnost účastníků za své zdraví a zdraví ostatních.

Další obsah vzdělávání v naší ŠD jsou průřezová témata týkající se environmentální výchovy, multikulturní a mediální výchovy, osobnostní a sociální výchovy a výchova k trávení volného času.

5.5 Očekávané výstupy na konci vzdělávacího období:

Účastníci umí požádat druhé o pomoc a také ostatním svou pomoc nabídnout.

Umí pojmenovat svůj problém a hledat řešení.

Formulují své názory a postoje.

Objektivně hodnotí své chování a dovedou přijímat jeho důsledky.

Znají pravidla soužití.

Dovedou se samostatně rozhodnout.

Jsou schopní naslouchat druhým a brát na ně ohledy.

Rozumí tomu, co znamená aktivní trávení volného času.

Mají vytvořen kladný vztah k pohybu a sportování.

Dovedou si zvolit zájmovou činnost podle svých možností, schopností a zájmu.

Spolupodílí se na tvorbě plánu a přípravě činností.

Aktivně se zapojují do společných činností.

Umí samostatně pracovat.

Účastníci jsou tvořivé a zručné.

Používají pracovní a ochranné pomůcky.

Dbají na svou bezpečnost a předcházejí úrazům.

Mají radost z procesu tvoření.

Dbají na dokončení rozdělané práce.

Účastníci mají kladný vztah k přírodě a životnímu prostředí.

Znají základní hygienické návyky a zdravý životní styl.

Umí se chovat zodpovědně ke svému zdraví i ke zdraví ostatních.

Dovedou odpočívat a relaxovat.

5.6 Časový plán

Časový plán obsahuje výběr možných činností, ze kterých vychovatelky volí podle aktuálního složení účastníků v oddělení. Toto uspořádání umožňuje operativně a tvořivě reagovat na změny i na různou skladbu účastníků v jednotlivých odděleních.

6 Spolupráce s rodiči, školou a jinými subjekty

Snahou naší školy i školní družiny je, aby vztah s rodiči byl založen na partnerských vztazích, kde mezi rodiči a vychovatelkami panuje oboustranná důvěra, otevřenost, vstřícnost, respekt a ochota spolupracovat.

Odpovědnost, práva a povinnosti jsou zakotveny ve vnitřním řádu ŠD. Máme na zřeteli, že informovanost rodičů a naše vzájemné poznávání se jsou důležitým předpokladem partnerské komunikace a spolupráce a že vztahy ŠD s rodiči účastníků ovlivňují výsledek pedagogické práce. V úzké spolupráci s rodiči a školou uskutečňujeme různé aktivity, které napomáhají dobrému chodu ŠD, např. tvoření a dílničky, neformální rozhovory při příležitostných setkáních, slavnosti – vánoční svátky, Masopust aj.

7 Povinná dokumentace

1. Třídní kniha
2. Přihlášky k činnosti ŠD
3. Školní vzdělávací program ŠD

Přílohy:

1. Vnitřní řád školní družiny
2. Měsíční program ŠD